

Гринчук Ю. В.

*Магістр 1 курс спеціальності 072 «Фінанси,
банківська справа та страхування»,*

Багатий О. В.

*Магістр 1 курс спеціальності 072 «Фінанси,
банківська справа та страхування»,
Миколаївський національний аграрний університет,
м.Миколаїв, Україна
ygrinchuk566@gmail.com,
bogatiy1997@gmail.com*

КОНТРОЛІНГ У СИСТЕМІ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

У роботі наведено необхідність впровадження контролінгу, як одного з найбільш перспективних підходів до ефективного управління діяльністю підприємства. Розглянуто поняття, цілі, завдання та функції контролінгу, його сутність і роль в системі управління підприємством. Наведено порівняльну характеристику оперативного і стратегічного контролінгу.

***Ключові слова:** стратегічний контролінг, оперативний контролінг, система управління.*

Управління підприємством у сучасних умовах вимагає комплексного вирішення численних проблем, обумовлених як зовнішніми, так і внутрішніми факторами. Ефективність системи управління підприємством полягає в умінні передбачити господарську та комерційну ситуацію, попередити негативний вплив внутрішніх і зовнішніх факторів, вжити заходів щодо мінімізації витрат, забезпечити досягнення поставлених цілей і перш за все отримання позитивного фінансового результату діяльності підприємства – бажаного прибутку.

Ці обставини вимагають формування нових підходів до управління та інструментів їх впровадження. В якості такого інструменту на сьогоднішній день виступає контролінг. Контролінг, як систему ефективного управління підприємством досліджували вітчизняні науковці, до числа яких належать: Н. Г. Данілочкіна [1], А. М. Кармінський [2], С. Г. Фалько [3] та ін.

Контролінг, як нове явище в теорії і практиці сучасного управління підприємством виникло на межі економічного аналізу, планування, управлінського обліку та менеджменту, переводить управління підприємством на якісно новий рівень.

В даний час не існує однозначного визначення поняття «контролінг». Різноманіття визначень пояснюється не тільки тим, що багато авторів є послідовниками різних наукових шкіл, а й свідчить про активно розвивається напрямку в області теорії і практики управління.

Найбільш просте визначення контролінгу може використовуватись як синонім поняття управлінський облік. Одним з головних завдань управлінського обліку є своєчасне забезпечення системи менеджменту підприємства інформацією про доходи підприємства, витрати і результати діяльності в потрібних аналітичних розрізах для прийняття управлінських

рішень з метою підвищення ефективності діяльності за рахунок внутрішніх резервів [2].

Для реалізації кінцевої мети підприємства, контролінг пов'язує всі функції менеджменту, інтегрує і координує їх, причому не підміняє собою управління, а переводить його на якісно новий рівень. Головною метою застосування контролінгу є вдосконалення системи управління розвитком підприємства [2].

При розробці системи контролінгу на підприємстві необхідно враховувати особливості системи менеджменту. В даний час на більшості промислових підприємств існує або посада, або відділ контролінгу, який виконує різноманітний перелік функцій. У більшості підприємств служба контролінгу сприймається як допоміжна служба, в завдання якої входить обслуговування процесу виробництва та прийняття управлінських рішень. При цьому інструменти контролінгу використовуються не в повному обсязі, що порушує комплексність системи контролінгу.

Виділяють стратегічний і оперативний контролінг. При цьому функції оперативного контролінгу закріплюються за підрозділами підприємства, що відповідають за планування, облік, контроль, аналіз, а функції стратегічного контролінгу закріплюються за вищим керівництвом підприємства [3].

Основним завданням оперативного контролінгу є побудова такої системи управління підприємством, яка б сприяла досягненню поточних цілей, що виражаються у вигляді певного рівня прибутку, рентабельності, ліквідності.

Актуальною темою для промислових підприємств є підвищення якості оперативного управління фінансово-господарською діяльністю підприємства. Оперативний контролінг ґрунтується на даних управлінського обліку.

Стратегічний контролінг спрямований на прогнозування і запобігання негативних ситуацій в майбутньому. Його метою є створення системи управління, яка сприяла б стійкому фінансовому стану підприємства і забезпечувала створення конкурентних переваг на тривалий період за рахунок вишукування внутрішніх резервів.

Результатом аналізу є формування стратегії розвитку підприємства. Стратегічний аналіз і контроль повинні сприяти реалізації стратегічного плану розвитку підприємства.

У реальних умовах функціонування підприємства стратегічний і оперативний контролінг тісно пов'язані між собою в процесі реалізації функцій менеджменту. Контролінг є сполучною ланкою між системою управління і організаційним та інформаційним забезпеченням конкретної економічної системи.

Отже, практичне застосування інструментів контролінгу сприяє вдосконаленню системи управління і підвищення економічної стійкості підприємства у перспективі.

Список використаних джерел:

- 1 Данілочкіна Н. Г. Контролінг як інструмент управління підприємством / Н. Г. Данілочкіна // К.: 2013. – 274 с.
2. Кармінський А. М. Контролінг / А. М. Кармінський, С. Г. Фалько // підручник 3-є вид., дороб. К.: 2013. – С. 336.

3. Фалько С. Г. Контролінг для керівників і фахівців / С. Г. Фалько // К.: 2015.– С. 272.

Yu. Hrynychuk, O. Bogatiy. Controlling in the system of efficient management by enterprise.

Summary

The paper presents the need for implementation of controlling, as one of the most perspective approaches to effective management of the enterprise. The concept, goals, tasks and functions of controlling, its essence and role in the enterprise management system are considered. The comparative characteristic of operational and strategic control is given.

Key words: strategic controlling, operational control, management system.

*Науковий керівник: Мікуляк К. А., асистент кафедри
фінансів, банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна*

Загородня С.М.

*Здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна*

ОБЛІК ОПЛАТИ ТИМЧАСОВОЇ НЕПРАЦЕЗДАТНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ

Розглянуто теоретичні, методичні і практичні підходи обліку оплати тимчасової непрацездатності, а також розробка шляхів їх удосконалення.

Ключові слова: оплата праці, облік оплати праці, тимчасова непрацездатність.

Одним із виняткових випадків, коли держава не тільки забирає, але й віддає, є оплата тимчасової непрацездатності працюючих громадян. Їх право на соціальний захист при тимчасовій непрацездатності є одним із конституційних, що зафіксовано у статті 46 Конституції України, Кодексі законів про працю та ряді інших законодавчих актів України.

Важливою та відповідальною роботою у розрахунках з персоналом підприємства є ділянка по нарахуванню допомоги з тимчасової непрацездатності. Слід відзначити, що згідно із Законом №2213 перші п'ять днів тимчасової непрацездатності унаслідок захворювання або травми, не пов'язаної з нещасним випадком на виробництві, оплачуються власником або уповноваженим ним органом за рахунок коштів підприємства, установи, організації як за основним, так і за неосновним місцем роботи відповідно до Порядку № 439, а всі останні - за рахунок органів соціального страхування.

Правильно розрахувати суму допомоги по тимчасовій непрацездатності, а також оплати перших п'яти днів тимчасової непрацездатності дуже важливо. Це пов'язано з тим, що понесені підприємством витрати відносяться на валові витрати і йдуть у залік нарахованих внесків до Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності.

Розмір допомоги по тимчасовій непрацездатності, а також оплати перших п'яти днів тимчасової непрацездатності залежить від страхового стажу застрахованої особи та середньої заробітної плати.